

2021-01-07

Fi.remissvar@regeringskansliet.se

Ert diarienummer Fi2020/04059

Remissyttrande "Enklare skatteregler för enskilda näringsidkare (SOU 2020:50)

Sveriges Jordägareförbund utgör remissinstans till ovanstående utredningsbetänkande. Nedan lämnas förbundets synpunkter.

Sveriges Jordägareförbund

Sveriges Jordägarförbund organiserar ca 500 av landets största privata lantbruksföretag och markägare, som tillsammans äger och brukar över 1 miljon hektar jord- och skogsbruksmark. Förbundet är organiserat i 5 regionföreningar och gemensamt för medlemmarnas egendomar är att de hyser både stora natur- och kulturvärden och omfattande lantbruksverksamheter. Förbundet och dess medlemmar representerar därför en unik helhetssyn på långsiktigt och ekonomiskt bärkraftigt landsbygdsföretagande parat med bibehållande och utveckling av värdefulla natur- och kulturmiljöer.

Allmänna synpunkter på skattesystemet för företagare

Grunden för Sveriges välstånd skapas i företagen. Det är genom aktivt företagande som intäkter genereras och jobb skapas. Små och medelstora företag står idag för huvuddelen av jobbtillväxten. För att Sveriges mindre och medelstora företag ska kunna växa måste skattepolitiken vara långsiktig och förutsägbar. Skattepolitiken ska utformas så att företag ska kunna drivas i hela landet och landsbygden ges förutsättningar att utvecklas och växa. Skattepolitiken behöver också utformas så att konkurrensen inte snedvrids i förhållande till övriga EU-länder.

Att driva företag måste bli lättare. Skattesystemet bör därför utformas så att det gynnar viljan till entreprenörskap och utveckling. De så kallade 3:12 reglerna bör i större utsträckning anpassas till mindre och medelstora företag. Skattesituationen bör vara neutral och likformig

oavsett val av företagsform. Reglerna om generationsskifte måste vidare utformas så att företagen kan skiftas och "leva vidare" utan negativa skattekonsekvenser.

Att Sveriges jordbruksmark och skogsmark brukas effektivt och lönsamt är en förutsättning för att arbetstillfällena skall kunna skapas på landsbygden och att hela Sverige skall kunna leva. För att landsbygden ska kunna leva och jobb skapas - även utanför städerna - behövs en skattepolitik som underlättar verksamheter inom skog och lantbruk.

Det samlade näringslivets prioriterade skatteförslag

Sveriges Jordägareförbund anser mot denna bakgrund att det är av stor vikt att skattereglerna för Sveriges största småföretagargrupp, de enskilda näringsidkarna, kraftigt förenklas.

Förbundet har som ett led i arbetet med remissen tagit del av en artikel i Skattenytt "Särskilt yttrande" (Skattenytt 2020 s. 723 – 732). Den har skrivits av de experter i utredningen som företrätt näringslivet. I artikeln presenteras bl.a. ett samlat skatteförslag. Det består av följande punkter som också utgör förslag som utredningen lägger fram i betänkandet:

- ändrad ordning på företagssparande och räntefördelning,
- slopad negativ räntefördelning och slopad särskild post i räntefördelningsreglerna,
- att räntefördelningen baseras på nettotillgångarna vid utgången av beskattningsåret,
- enhetlig behandling av skatteskulder i kapitalunderlaget, och
- slopad tillämpningsgräns för positiv räntefördelning.

Förbundet anser att det är särskilt viktigt att förslagen om ändrad ordning på företagssparande och räntefördelning samt slopande av negativ räntefördelning genomförs.

Förbundet förordar sammanfattningsvis ett genomförande av näringslivets skatteförslag före den särskilda utredarens förslag i form av huvudförslag och alternativförslag.

Företagssparande

Som angavs i inledningen anser förbundet att skattereglerna bör vara neutrala och likformiga med avseende på företagsform. Ett slopande av expansionsfonden är ett stort avsteg från detta och förbundet avråder från ett genomförande.

Förslaget med den förstärkta periodiseringsfonden begränsar möjligheterna att spara i den enskilda rörelsen, försvårar därmed investeringar och motverkar en långsiktigt planerad expansion. Den läker med andra ord inte slopandet av expansionsfonden utan tvingar fram en slutbeskattning av 60 % av företagens årliga inkomst oavsett om vinsten behålls i företaget eller inte. Detta står i strid med de grundläggande principer som finns i skattesystemet.

Förutom att småföretagare normalt har en låg sjukpenninggrundande inkomst har de även ofta ett lågt pensionsskydd. Expansionsfonden återförs idag till beskattning när näringsverksamheten överläts. Förbundets uppfattning är att reglerna för expansionsfond bör bibehållas men ses över, så att fonden kan användas som "pensionsfond". Pengarna i fonden behöver då inte beskattas av direkt vid överlåtelse, utan kan stanna kvar i verksamheten och bidrar på så sätt till finansieringen av verksamheten för den nye företagaren. Expansionsfonden bör således istället för att avskaffas utvecklas och också användas för att underlätta vid ägarskiftet.

Andra förenklingsförslag

Som angavs inledningsvis anser Sveriges Jordägarförbund att det är av stor vikt att skattereglerna för de enskilda näringsidkarna kraftigt förenklas. De nu framlagda förslagen medför inte en kraftig förenkling utan ytterligare åtgärder behövs.

I artikeln från näringslivets experter anges ett flertal exempel på andra möjliga förenklingsförslag, utöver de som utredaren lämnat, som anges ha analyserats i andra sammanhang och borde ha kunnat tas med. Experterna framhåller också att gruppen enskilda näringsidkare är mycket heterogen och att det finns risker med att lämna förslag baserade på genomsnittliga förutsättningar.

Det krävs således enligt förbundet även skatteförslag som baseras på förutsättningarna för enskilda verksamheter. Det bör då noteras att över hälften av de enskilda näringsidkarna baserar sin verksamhet på innehav och brukande av fastigheter. Den stora majoriteten av dem bedriver skogsbruk.

Mot denna bakgrund vill förbundet framföra som sin uppfattning att Skatteförenklingsutredningens tidigare framlagda (SOU 2014:68) förslag om regler om framflyttat sticksår också bör genomföras i det lagstiftningsärende som bör bli resultatet av det nu remitterade betänkandet.

Skatteförenklingsutredningen föreslog i samma betänkande att taxeringsvärdet vid beräkningen av alternativregeln för fastigheter skulle flyttas fram från 1993 till 2010. Utredningen konstaterade att med en sådan ordning minskar det problem som uppkommer vid den positiva räntefördelningen i samband med bl.a. lånefinansierade reparationer av byggnader. En framflyttning av fastighetsåret vid beräkningen av kapitalunderlaget för den positiva räntefördelningen skulle, som Skatteförenklingsutredningen också konstaterade, avsevärt minska de problem som uppkommer vid den positiva räntefördelningen om övergångsposten avskaffas. Förbundet anser därför att även Skatteförenklingsutredningens förslag om ett nytt fastighetsvärde bör införas i det kommande lagstiftningsärendet.

Utredningen ska enligt sina direktiv syfta till att göra det mindre komplicerat att starta och driva enskild näringsverksamhet och att underlätta för den enskilde näringsidkaren att göra rätt och undvika oavsiktliga fel. Föreliggande delbetänkande skulle vara inriktad på förenklingar för enskilda näringsidkare inom ramen för det befintliga skattesystemet.

Särskilt skulle tittas på ordningen för resultatberäkning och företagssparande, reglerna om kapitalunderlag för expansionsfonder och räntefördelning samt tillämpningsgränsen för räntefördelning, vidare ta ställning till vilka åtgärder som är mest lämpliga att vidta i syfte att kraftigt förenkla inkomstbeskattningen av enskilda näringsidkare och lämna förslag till ett sådant förenklat skattesystem med upprätthållande av principen om neutralitet vid beskattningen av olika företagsformer.

Mot denna bakgrund saknar förbundet skrivningar om att tillfälliga inkomster, exempelvis intäkt av skog, liksom intäkter vid skada eller intrångsersättningar, ska få periodiseras över tid. Därmed bör systemet med skogskonto och skogsskadekonto behållas. Förbundet anser också att de av Skatteförenklingsutredningen framlagda förslagen om förenklat skogsavdrag och förenkling av återföring av skogsavdrag bör genomföras. Sistnämnda två förslag är redan remissbehandlade och de remissinstanser som yttrat sig är positiva. Den statsfinansiella kostnaden är vidare försumbar enligt Skatteförenklingsutredningens beräkningar.

Även systemet med ersättningsfond vid rationaliseringsförvärv bör förenklas och utvidgas genom att det införs möjligheter att skatteneutralt "byta" mark och ta med sig ersättningsfonderna. Nuvarande ordning innebär att reglerna är mycket svårtillämpliga och oförutsägbara. Förbundet anser således att denna del av skattesystemet bör bli föremål för utredning tillsammans med de intressanta skatteförslag som nyligen framlagts i Skogsutredningens betänkande SOU 2020:73. Förbundet är gärna behjälpligt i ett sådant utredningsarbete.

Avgifter till myndigheter ska avslutningsvis stå i paritet med den kostnad myndigheten har för tjänsten och vara rimlig för den enskilde. Exempelvis bör kostnaden för lantmäteriförrättningar ses över, liksom kostnader för kommunal och statlig tillsyn. För att inte betraktas som skatt får en avgift aldrig överstiga den faktiska kostnaden som myndigheten har för tillsynen eller aktiviteten.

Det är av stor vikt att den för jord- och skogsbruket nödvändiga rationaliseringsverksamheten kan fortsätta utan försämringar på skatteområdet. Då måste det fortsatt vara möjligt att genomföra fastighetsbildningar enligt Fastighetsbildningslagen (1970:988) på landsbygden utan stämpelskatt och vidare bör snarast möjligt Skatteverkets mycket hårt kritiserade ställningstagande om begreppet rationaliseringsförvärv förändras. Det är förbundets uppfattning att Skatteverkets ställningstagande när det gäller rationaliseringsförvärv motverkar möjligheterna till nödvändiga rationaliseringar inom jord- och skogsbruket. Det kan vara ett särskilt uppdrag som ges till Skogsstyrelsen att närmare utforma ett generellt ställningstagande utifrån skogsbruks-perspektiv och även en uppgift att mot rimlig avgift bedöma enskilda fall och utforma intyg.

Sveriges Jordägareförbund

Per-Anders Bengtsson
Skattekommittén

Anders Grahn
Generalsekreterare